

TALEPAPIR

Ministeren for fødevarer,
fiskeri og ligestilling

Samrådsspørgsmål D:

”Ministeren bedes redegøre for sin indstilling til den kommende dagsorden for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19-20. oktober 2020 samt eventuelle sager, hvortil der søges mandat i Europaudvalget.”

(Det talte ord gælder)

Svar:

- Jeg vil forelægge dagsordenen for rådsmødet landbrug og fiskeri den 19.-20. oktober 2020. Det er en temmelig lang dagsorden, og der er et punkt til forhandlingsoplæg i Europaudvalget, nemlig det første punkt om Østersøen. De øvrige punkter er til orientering.
- 1. - Jeg begynder med punktet om **fiskerimuligheder i Østersøen for 2021**, der som nævnt forelægges til forhandlingsoplæg i Europaudvalget.
 - Kommissionens forslag lægger op til en reduktion på 5 ud af 10 kvoter. Og den korte version er jo, at det fortsat ikke ser alt for lyst ud i Østersøen, og jeg ved, at nogle af jer også deltog i en uformel teknisk briefing om den biologiske rådgivning.
 - For 2021 har Kommissionen valgt en forsigtig tilgang, der for visse bestande foreslår lavere kvoter, end der gives mulighed inden for rammerne af den biologiske rådgivning og den flerårige forvaltningsplan. For andre bestande, hvor den biologiske rådgivning anbefaler ingen fangst, har Kommissionen foreslået meget begrænsede kvoter, så andet fiskeri kan fortsætte.
 - Langt hen ad vejen kan jeg støtte Kommissionens forslag.
 - For vesttorsk har Kommissionen foreslået en reduktion på 11 % med udgangspunkt i den laveste værdi i intervallet af den biologiske rådgivning. Dertil kommer, at Kommissionen foreslår at videreføre de restriktioner, som vi har i dag i forhold til det rekreative fiskeri med et loft på 5 styk torsk per dag, dog kun to styk i februar og marts.

- Endelig foreslår Kommissionen at opretholde de nuværende lukkeperiode bortset fra område 24 i den vestlige Østersø, hvor man foreslår at udvide lukkeperioden med to måneder.
 - Mit udgangspunkt vil her være, at man godt inden for den biologiske rådgivning og den flerårige plan kan fastsætte en højere kvote, der også indebærer en vis forøgelse af kvoten i forhold til Kommissionens forslag.
 - Regeringen er klar til at acceptere en fortsættelse af de nuværende restriktioner for det rekreative fiskeri og at videreføre de nuværende lukkeperioder.
 - Vi mener dog ikke, at den biologiske merværdi ved en udvidelse af lukkeperioden i område 24 står mål med de socioøkonomiske konsekvenser. Dertil kommer, at rådgivningen ikke forudsætter supplerende lukkeperioder. Derfor vil vi foreslå at fastholde de nuværende lukkeperioder.
 - Situationen for vestsild er fortsat alvorlig. Det Internationale Havundersøgelsesråd, ICES, har rådgivet om ingen fangst ud fra en MSY-tilgang. ICES rådgiver ikke i henhold til EU's flerårige plan, da den ikke er godkendt af Norge, som har andel af bestanden i Skagerrak og Kattegat. Kommissionen har til gengæld med udgangspunkt i den flerårige forvaltningsplan valgt at foreslå en mindre kvote for at tage hensyn til, at andre fiskerier kan fortsætte. Det er en vanskelig situation, ikke mindst fordi bestanden deles med Skagerrak og Kattegat. Men med de usikkerheder der er, ser Kommissionens forslag rimeligt ud. Det kan vi støtte fra regeringens side.
 - Endelig vil jeg blot understrege, at forhandlingerne ser meget vanskelige ud. Og det er jo også derfor, at det er væsentligt med en samlet plan for fremtidens fiskeri i Østersøen, sådan som vi arbejder på for tiden.
2. - Punkt 2 er en forberedende drøftelse af **fiskeriforhandlingerne mellem EU og Norge for 2021**. De er ikke begyndt endnu, men det bliver særligt vanskeligt i år på grund af samspillet med Brexit. Derfor er det positivt med en indledende drøftelse på dette møde.

- For regeringen er det som altid centralt, at EU-Norge-konsultationerne afsluttes rettidigt, så fiskeriet i norsk zone kan begynde fra årets begyndelse. Det er endnu vigtigere i år på grund af usikkerheden om Brexit.
 - Regeringen vil blandt andet arbejde for at sikre det rette kvotemiks til at understøtte et blandet demersalt fiskeri i norsk farvand ved at optimere fiskerimulighederne efter blandt andet havtaske, lange og "andre arter" i norsk zone. Men det er som bekendt et punkt vi vender tilbage til i december, når kvoterne for blandt andet Skagerrak og Nordsøen skal på plads.
 - Endelig er det værd at bemærke, at Storbritannien og Norge den 30. september indgik en rammeaftale om fiskeri. Det er en overordnet aftale, der fastlægger rammerne for de årlige konsultationer, men den indeholder ikke konkret kvotefordelinger eller den slags. Det betyder dog, at der nu kun udestår en rammeaftale mellem EU og Storbritannien.
 - Kommissionen har derfor også i går fremlagt et helt overordnet EU-mandat i Rådet, hvor der tages højde for, at der i år bliver tale om forhandlinger mellem EU, Storbritannien og Norge. Selve forhandlingerne med Storbritannien vil selvfølgelig stadig skulle afvente en samlet Brexit-aftale mellem EU og Storbritannien.
3. - Punkt 3 handler om det aflyste årsmøde i **den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiskebestanden**, der er ansvarlig for bevaring af tun og visse andre arter i Atlanterhavet og Middelhavet. Det er et område, som Danmark følger for at øge vores viden om tunbestande.
4. - Punkt 4 handler om **toldkontingenter for visse fiskevarer for 2021-2023**. Det er en vigtig sag for den danske fiskeindustri, da det drejer sig om deres mulighed for import af råvarer til videre forarbejdning. Fra dansk side arbejder vi jo generelt for liberaliseringer af told- og markedsadgang fra tredjelande.

- Og så er det centralt, at der opnås et acceptabelt kompromis for hele Rigsfællesskabet. Det er især i spørgsmålet om dybvandsrejer, at der er grønlandske interesser på spil. Regeringen mener, at det vil være en balanceret løsning, hvis de nuværende dybvandsrejekontingenter fastholdes.
- 5. - Punkt 5 er **EU's holdning til de kommende møder om forebyggelse af ureguleret fiskeri i Det Centrale Nordlige Ishav.** Der er pt. ikke kommercielt fiskeri i dette område, og der kan kun gives tilladelse til forsøgsfiskeri, hvis parterne bliver enige om det. Regeringen støtter forslaget.
- 6-8. - Punkt 6-8 er **reformen af EU's landbrugspolitik**, hvor det tyske formandskab arbejder for, at Rådet skal vedtage en generel indstilling på dette råds-møde. Det betyder som bekendt, at Rådet fastlægger sin holdning til reformen med henblik på at indgå i de afsluttende trilogforhandlinger med Parlamentet og Kommissionen.
- Der er dog stadig i hvert fald to store knaster i forhandlingerne i Rådet, som jeg gerne vil fremhæve.
- Den første knast drejer sig om øremærkning til grønne formål i søjle 1. Som bekendt lægger Kommissionens forslag op til, at alle medlemsstater skal bruge de nye 1-årige grønne arealordninger i søjle 1 – de såkaldte eco-schemes – men Kommissionens forslag indeholder ikke en øremærkning.
- Det tyske formandskab ventes at lægge op til en øremærkning, men det er stadig uklart hvilket niveau formandskabet vil foreslå. Der er nemlig stor modstand mod øremærkning fra især de central- og østeuropæiske lande. Derfor forventer jeg også, at der vil være nogle fleksibilitetsmekanismer.
- Fra dansk side er det vigtigt, at vi får så ambitiøs øremærkning som muligt. Det betyder også, at det ikke kun er et spørgsmål om procentsatser, men også hvad der kan tælles med. Vi skal sikre, at det kun er grønne tiltag, der kan tælle med. Vi er imod, at det eksempelvis bliver muligt at tælle en del af den direkte støtte med, selvom landbrugerne selvfølgelig skal overholde visse krav for at modtage den direkte støtte.

- I forhold til fleksibilitet må vi nok erkende, at det vil indgå i et kompromis i Rådet. Jeg kan godt forstå, at der er en vis bekymring i visse lande over for eco-schemes, som man aldrig har prøvet at anvende før. Derfor er jeg også fortalende for et kompromis på fleksibilitet, hvor medlemsstaterne kan få lov til at fleksere midler til søjle 2 og så tælle et beløb svarende til denne ekstra grønne indsats med i øremærkningen for søjle 1.
- Det er dog vigtigt, at det er ud over den grønne øremærkning, der allerede er krav om i søjle 2. Formålet med øremærkning er jo at få alle lande til at gøre en indsats. Derfor vil jeg arbejde imod forskellige undtagelsesmuligheder eller "rabatordninger".
- Den anden store knast handler om markedsorienteringen af landbrugsstøtten. Et stort antal medlemslande ønsker at udvide mulighederne for at yde såkaldt produktionskoblet støtte. Fra dansk side kæmper vi for at begrænse omfanget mest muligt og sikre faldende og ens lofter for denne type støtte i alle medlemslande. Det er dog op ad bakke.
- Formandskabet har indikeret, at de ser et kompromis i spændet mellem Kommissionens forslag om et loft på 12 % og det nuværende niveau på 15 %, men rigtig mange lande ser gerne loft i omegnen af 25 %.
- For mig er begge disse aspekter centrale for at undgå en renationalisering af landbrugspolitikken. En ambitiøs grøn øremærkning kan bidrage til at sikre, at alle medlemsstater skal gøre en indsats på det grønne område. Og en skærpelse af reglerne for koblet støtte kan bidrage til begrænse mulighederne for denne type markedsforvridende støtte.
- Endelig vil jeg gerne knytte et par bemærkninger til et par af de øvrige danske grønne mærkesager. I forhold til at ændre definitionen af støtteberettiget areal, så landbrugerne får mulighed for at have småbiotoper på marken har vi en krog i det nuværende kompromis, der giver visse muligheder. Det er dog ikke særligt ambitiøst og dækker heller ikke muligheden for med klimasigtede eksempelvis at oversvømme en hel mark og fortsat modtage støtte. Det knokler vi videre med, og jeg håber vi kan få lidt mere i de afsluttende forhandlinger.

- Til gengæld ser det meget svært ud i forhold til at få mulighed for at bruge landbrugspolitikken til at understøtte nationale eller EU-krav. Vi kan støtte indsatser i forhold til vandrammedirektivet, men vi havde gerne set, at støtten kunne bruges til eventuelle fremtidige krav på for eksempel klimaområdet. Det er der dog ikke opbakning til.
 - Det sidste ord er imidlertid ikke sagt i disse spørgsmål endnu. Som nævnt skal det endelige kompromis findes i trilogforhandlingerne, og jeg har derfor også haft dialog med relevante medlemmer af Europa-Parlamentet om danske mærkesager. Og det arbejde fortsætter selvfølgelig.
 - Og i forbindelse med trilogforhandlingerne forventer jeg også sagen på dagsordenen for kommende rådsmøder, så vi kommer løbende til at vende tilbage til sagen her i udvalget.
9. - Punkt 9 er **jord-til-bord strategien** hvor det tyske formandskab lægger op til at vedtage rådskonklusioner. Kommissionen præsenterede som bekendt strategien i maj måned. Strategien sætter en ramme for det fremtidige arbejde for en grøn omstilling af EU's fødevarer-systemer. Der er blandt andet en række overordnede målsætninger i forhold til pesticider, gødning, antibiotika og økologi.
- Det er dog vigtigt at sige, at strategien i sig selv ikke indeholder ny lovgivning. Man kan derfor godt kalde strategien for et idékatalog kombineret med en tidsplan. De egentlige forhandlinger vil først komme, når Kommissionen fremsætter egentlige forslag.
 - Rådskonklusionerne giver imidlertid et godt fingerpeg om, hvor svære sådanne forhandlinger i Rådet kan blive. Overordnet hilser Rådet Kommissionens strategi velkommen, men det understreges, at Kommissionen skal lave konsekvensanalyser og der er behov for, at Kommissionen beskriver reduktionsmålene, deres basisår og referenceperiode. Det er desuden centralt for regeringen – og det indgår også i rådskonklusionerne - at udmøntningen skal tage højde for nationale indsatser.

- På dyrevelfærdsområdet havde vi gerne set, at Kommissionen havde været mere ambitiøse. Det har været en dansk mærkesag i lang tid, at Kommissionen skulle fremsætte ny lovgivning på området med henblik på at højne dyrevelfærden i EU. Og vi prøver derfor at skubbe på for, at det vil ske før udgangen af 2023.
 - I rådskonklusionerne prøver vi også at slå til lyd for, at der er brug for en større indsats på antibiotikaområdet, hvis Kommissionens mål skal nås. Kommissionen lægger således ikke op til nye initiativer, men det kunne for eksempel være godt, hvis alle medlemsstater forpligtes til at vedtage nationale reduktionsmålsætninger, sådan som vi kender det fra Danmark.
 - Det er indtrykket, at det tyske formandskab er lydhøre over for vores forslag, men rådskonklusioner kræver enstemmighed, så det er ikke en let øvelse.
- 10.** - Punkt 10 er et forslag om en **udskydelse af den nye økologiforordning**. Reglerne skulle egentlig være trådt i kraft 1. januar 2021, men følgelovgivningen er simpelthen ikke kommet på plads tids nok.
- Det er klart, at covid-19 har spillet en rolle her. Derfor har Kommissionen efter opfordringer fra blandt erhvervet foreslået at udskyde anvendelsesdatoen til 1. januar 2022. Det kan vi støtte fra dansk side.

---o0o---

- Under **siden sidst** vil jeg gerne orientere om et forslag til afgørelse fra generaladvokaten i en sag ved EU-Domstolen, hvor Danmark har interveneret.
- Sagen udspringer af en belgisk retssag, hvor en flamsk ret har anmodet Domstolen om at forholde sig til, hvorvidt EU-retten giver medlemsstaterne ret til at forbyde slagtning uden forudgående bedømmelse, også i forhold til rituel slagtning.

- Kort sagt drejer det sig om, hvordan det skal forstås, når aflivningsforordningen på den ene side undtager religiøse slagtninger fra det generelle krav om forudgående bedøvelse, men på den anden side giver medlemsstaterne mulighed for at fastsætte strengere regler om dyrevelfærd, end forordningen fastlægger.
- I sit forslag til afgørelse i sagen lægger generaladvokaten vægt på, at EU-lovgivningen fastlægger, at religiøse slagtninger kan foregå uden forudgående bedøvelse, og derfor kan medlemsstaterne ikke fastsætte strengere regler på dette punkt, der underkender denne undtagelse. Undtagelsen skal altså ifølge generaladvokaten forstås som en garanti, som medlemsstaterne ikke kan fravige.
- Generaladvokatens forslag står i kontrast til den danske holdning og lovgivning, da den danske implementering indeholder et totalt forbud mod slagtning uden forudgående bedøvelse.
- Som I nok ved, kommer generaladvokaten med et forslag, som EU-Domstolen ikke er forpligtet til at følge, når den afsiger dom. Det er endnu ikke fastlagt, hvornår dommen afsiges.
- Hvis I vil vide mere om sagen, kan I læse det notat, som er oversendt fra ministeriet den 16. august 2019.